

rindu. Kugu laudis stahweja us sehgetu feefstahm un sauza „urrah“. Musitas fori us kugeem nospehjeja, Keisaram garam brauzot, walfis dseefmu. Seftdeenas watarā „Moskwa“, us kuras atrabahs Winu Majestates un Augstibas, atstahja Noworossijsku, brauzot us Batuma pufi; ziti lugi pawadija. Garam brauzot, Winu Majestates peeturaja pee Jaun-Aloja klostera un bija klait, kad tur lika jaunai basnizai pamata atmeni. — Watararit, swehtdeen, „Moskwa“ eebrauzā, atskanot leelgabalū schahweeneem no zeetofschana un kauschu urrehshauzeneem, Batumā, kur Winu Majestates un Augstibas swinigi fanehma pee peestahjamās weetas waldbibas eestahschu preekschneeki, pilsehtas un semes weeteeki un ahrsemju konsuli. Pilsehta un lugi Batumas ofā gresfnohahs karogeem. Behz deew-kalposchanas Batumas basnizā Augstee Kungi bewahs us turgus plattschā, kur lika jaunai pareistizigo basnizai pamata atmeni.

Peterburga. „Journal de St. Pétersbourg“, apspreešot daschadus deenas awischi isstaidromjums par keisara Wilhelmā apmeklejumū Wihnē, sata, ka domas, keisars gribot Wihnē un Romā iswest zauri kreewijas labā usnemtos peenah-tumūs Bulgarijas jautajuma noluhkā, israhdo-tees loti pahrdroschās. Behz waldbibas organu issteikumeem keisara apmeklejumā noluhkā esot, nobibinat walshju labo fatiksmi un apleezinat Wahzu jaunā waldbieka meera prahtu. Tadeht ari no farinamh par spezial-jautajumeem newarot buht ne jausmas. Peterhofā Wahzu keisars wifadā finā pahrllezinajeos no kreewu waldbibas meermihlibas un scho pahrllezinajumos wisch beš schaubischchanahs mehginajis ari darit sinamu Wihnes galmā, tapat wisch pehz wehlejumos to darischot ari Romā, bet nebuht nē pehz kaut kahdeem eepreekschejeem apsolijumeem.

Peterburga. Behz Medizinal-departamenta pahrsfata par 1886. gadu „Graschdanins“ pahneeds schahdus skaitins: Somiju isnemot kreewijai bija 1886. gadā pawisam 108,388,294 eedshwotaji. Schajā gadā peedfina 4,714,258 un nomira 3,184,539 personās. Tā tad eedshwotaju skaitis pawairojees ar 1,539,719 personamh. **Finanzministrijs,** tā „Walb. Wehtn.“ sino, 23. septembri sinojis Waldbibas Senatam, ka us Wisangstato pawehli no 8. jūnijā sch. g. tagad atkal islaidis kreditbifetes par 15 miljoneem. (Pirmāis islaidums, tā sinams, bija 3. septembri.)

Redekas pahrsfats par notikumem Baltijā.

Widsemes gubernas preekschneeka kunga nolchmums. Us Wisangstati 9. jūnijā sch. g. apstiprinatā nolikuma pamata par polizijas eestahschu reorganizacijū Baltijas gubernās un atteezotees us eeskscheetu ministrijas nofajijumu no sch. g. 9. septembra sem Nr. 2388, Rīgas landfogteetees polizijas nodafa teel atzelta, pee tam Rīgas pilsehtas patrimonial-apgabalas polizijas finā teel padots Rīgas aprinka polizijai. Bet eewehrojot schijs polizijas wahjo fastahwu, esmu us līf. swoda II. sehj. I. dasas 1289. art. (1876. g. ifd.) pamata atfinis par derigu, tahs patrimonial-apgabala un Rīgas aprinka dasas, kurahm wiswairal pilsehtas daba, polizijas finā peedalit pee Rīgas pilsehtas polizijas.

Us schi pamata, pagaidam, lihds manai sewisch-kai eerihfoshanai, sem Rīgas pilsehtas polizijas pahrwalbes stahwehs:

Daugawas labajā pufē:

Bezais un jaunais Mihlgrahwis, wifa patrimonial-apgabala dasa starp pilsehtas robeschahm,

Juglas un Rihschu efareem un Dubahnes leelzetu, tā ari ta apgabala dasa, kas starp Rīgas-Dinaburgas dsefshzetu un Daugawu, lihds Swinu muishinas robeschahm, eeslehdot ari scho muishinu.

Daugawas kreisajā pufē:

Katlatalna mahzitajmuishā, Welenuishā un wifa pee pilsehtas robeschahm esofschā, tā fanktā numur-eezirkna dasa, eeslehdot Skulti, leelo Dambmuishu, Lahtschbiti, Podagra zementfabriku un to Beerinmuishas un patrimonial-apgabala dasu, kura atrobahs starp numur-eezirkni un zetu no Pleškodahles us Dihinmuishu.

Beh tam sem pilsehtas polizijas pahrwalbes nahf sefoshās Daugawas jalas: Kurpneekšala, Swanikšala, Kulselle, Kumbinsala un Putuu fala.

Wifa pahreja patrimonial-apgabala un numur-eezirkna dasa teel padota Rīgas aprinka polizijai.

Schi saweeniba sihmejahs weenigi us ahrejo polizijas deenastu un tahm darischchanam, kuras lihds schim ispidbija tagad atzelta landfogteetees polizijas nodafa. Administratiwās, komunal- un semneeku leetas, tā ari teefas peederibas, nodofku maksas sinā u. t. t., patrimonial-apgabalas un numur-eezirknīs paleef sem lihdschinnigo eestahschu pahrwaldbibas un wispahrigi us lihds-schinigeem pamateem.

Scho sawu nolchmumu zaur scho deht eewehroschanas un ispidbichanas daru sinamu wisahm tahm eestahdehm un personahm, kuras gar to dalibās.

Rīgā, 15. septembri, 1888. Nr. 5733.

Widsemes gubernators,
general-leitnants Sinowjews.

No Dsehrbenes. Scha gada marta mehneft no domenu ministerijas apstiprinatā Dsehrbenes-Drusku-Schujenes-Lobes semkopibas beedriba usfahla sawu darboschanos jūlijā mehnefti. Pirmā sapulze bija nolikta us jūliju, bet tad us scho sapulzi bija loti mas beedru eecadees, tad nolikta otru galigu sapulzi us 14. augustu. Schai sapulze tita wispirms nolafiti apstiprinatē beedribas statuti. Behz statutu nolafischanas usnehma jaunus beedrus, skatija zauri beedribas rebkinus un eewehleja jaunū preekschneezibu. Gewehleja par preekschneeku baronu Buddenbrocka kungu, par wina weeteeku L. Gailischa kungu, par kaseeri A. Schmidta kungu, par wina weeteeku v. Danilowa kungu, par rakstu weedeju Ed. Wieganta kungu un par wina weeteeku J. Wehrfina kungu. (B.)

No Igaun semes. Sem wiswairal „Zauks peemehrs“ pahneeds „Postimees“ schahdu sinu: Parjantahla Wihstā preeksch ne-ilga laika eeswehtija koschu skolas namu, kuru muishas ihpafschneeds, senators v. Stadelbergs lizis par sawu naudu ween usbuhwet un kas wairal nefa 2000 rublu ismaksajis. Beh tam leelklungs dewis preeksch tam wajadfigo semi, maksā skolotajam algu un dob skolai wehl malku, apgaismoschonu rakstamo materialu u. t. pr. Pee eeswehtischanas klait bija pats leelklungs, wina eesfelenze senators, ar sawu leelkundsi, un pee tam tureja runu, kura wisch norahdija us labo fatigibu ar sawu pagastu, kura pastahweje 40 gadus. Kad wisch sawu muishu usnehmis, tad semneekem wehl bijuschi klaušibas gadi, pehz tee tikuschī par ventneekem un tagad jaw esot gruntneeki, mahjas ihpafschneeki. Us mihlehtibas un par peeminu sawai weenigai meitai wisch scho jaunusbuhweto skolas namu, kas zeltis pehrnā gadā nodeguschā skolas nama weetā, no

sinama, bet pehz pascha issteifschanas tas zerejis safneegt leelu wezumu, jo wina mahste dshwofuse 118 gabus un ontuls 130 gabus.

Georgs Wunders, dšimis 1627. gadā Salzburgā, pahrgahja 1754. gadā ar sawu seewu us Greizi, kura tur 110 gabus weza nomira. Wisch pats mira nabagu namā 1761. gadā, 134 gabus wezs.

Norwegijā mira 1797. gadā Zahseps Surrinteus 160 gabus wezs, atstahdams leelu pulku behrnu un behrnu behrnu, to starpā ari sawu — 30 gabus wezo atraini. Winu wezalais behs bij 103 gabus un jaunakais 9 gabus wezs.

Wehl lahdu peemehru no seeweschu kahrtas: Netahf no Peterburgas dshwoja wehl lihds 1807. gadam kahda semneeze, wahrdā Marija Wilamowna, kas 1692. gadā bija dšimuse. Wina bija tilai trihs behrni, bet behrnu behrnu un atkal to behrnu slaitis sneedsahs kopā lihds 70. 100 gabus wezai wina ifkrita weens sobš, bet driht atkal jaunā tai weetā atauga, trihs gabus wehlat tas pats notifa ar otru sobu, tā ka tai sawu muishu beidsot neweens sobš netruhka.

Starp Greekeem sewischki leelu wezumu safneedsa Dpimenides us Kretas salu, 157 gabus, Georgijas 108 gabus, arweenu smaidoschais Demofritos 109 un Wenos 100 gabus. If Romeeschu laikem mums wehl schahdas sinas

2 apteekneeki, 2 juhneeki, 2 muskantanti, 1 astronoms, 12 faldati, 11 turgoni, 10 fainmeeki, 4 ministri, 4 skolotaji, 3 dsejneeki un 1 pahwests.

—18.

jauna dahwinajot sawam pagastam. Behz eeswehtischanas leelkundse apbalwoja behrnus ar fmutahm dahwanahm.

No Rodaferes (pee Peipus efara) sino „Postimees“ am“, tā us tureenās Rannas muishas lauka, Peipus efara turwumā, esot kahds milhigs ofols, kuru Igauni dehwejoj par Taara deewa ofolu. Wina wezums warot buht mafalās 2000 gabu. Wina zaurajā eeschā jeb dobjuma warot 8 lihds 10 zilweku fastahtees. Efara pufē wina stahws esot beš misas un pehz krahs-fas zeetuma atmenam lihdsfigs. Neetruma pufē milsim kahdas 3—4 pehdas platumā esot wehl mifa un kahds sars, kas wehl safojot. Sars esot kreetna balla resnūmā un sem wina usfaisiti tipri pabalsti, lai tas nenoluhstū. Schis ofols esot usfihmets us Peterburgas senatnes pehtitaju beedribas kahrtēs; ari no waldbibas pufes esot pawehlets, lai milsi latrā sinā fahdsē. Igauni tautā pastahwot teita, ka winas sentichi firmajā senatnē pee scha ofola seedojušchi sawam deewam Taaram.

No Durbes meestina sino „Lib. Itgai“, ka tureenās basniza nakti no 18. us 19. septembri tikufe apgata. Laundari pa rebeli usfahpuschi pee 8 pehdas augsta loga un tad pa to eekahpuschi eeschā. Wini ar saglu atflehgahm atflehguschī mubri esofschā flapja dsefsh durwis, kuras bijuschas atflehgatas diwahm atflehgahm. If flapja wini isfaguschī kahdus 30 rbl. nabagu naudas, 8 fudraba altara kulturus, 3 fudraba pokalus, 2 fudraba oblatu dofes, 2 fudraba oblatu schkihjus, 1 fudraba upuru mafu, 1 jaunfudraba wihna lamu un 1 fudraba kruustu. Schahm leetahm pa leelakai dakai bijuschī usfahfiti: „Durbes basnizai dahwinats“ u. t. t. Pee smagās, ar beesu dsefshplahzi aplaltās un trim atflehgahm aifflehgatas basnizas lahdes, bet kura bijis tilai 3 rbl. fihlas naudas, sagteem bijis wiswairal darba. Wini to pa sakristejas durwim ihnesuschī ahra, diwas atflehgahs atlaususchī ar lemefti un trescho atflehju, pehz tam, kad lahbi bij aifnesuschī kahdus 400 solus ahypus meesta us kartupeļu laulu, pilnigi atflehguschī un tad lahdes faturu isfaupijuschī. Lahde bijuse ari wahzele ar loti wezahm wara naudahm, kuras tur fakrahjuschahs no senu senajem laikem un kurehm preeksch Durbes wehtures esot leela wehteriba. — Jadomajot, ka sagli 18. septembri pa deewkalposchanas laiku eepafinuschees ar basnizas eeschpusti un tad wehteraino tumšcho nakti isfletajuschī preeksch sawa launā darba isdarischanas.

Deepajas maiņu neseji, tā „Lib. Itgai“, sino, ari sehogad zaur atrahschanos no darba no turgoneem gribot isspeest angstatu algu, kaut gan ta ne-efot wis mafa. Bet daschi turgoni tuhlin apgahdajuschī strahdneekus no zituweenes. — Ta pate Awise sino, ka diwi juhneeki, Tomsons un Dinterneeks (56 un 36 gabus wezi), kuri wehterainā laika laiwā isbrautuschī us juhru, aifwest twailonim „Flora“, kusch brauzis us Kopenhageni, wajadfigos zela papirus, scho pahrdroscho usdeewumu ispidot dabujuschī galu.

No Maskawas. Tagad pahrdshwojam laikus, kur semkopim japahrschsch labi daudš nebaltu deenu, japeereš jaw wairal gadu no weetas tilai sawu zeribu isnihschānu un sawu gruhto darbu un suhro puhlinu loti neezigus, nepeeteefochus anglus. Tahdās laikdš tad ari zilwela prahts wiswairal nopuhlahs usmeklet lihdsfelus, tā tikt ahra if spaidigeem apfahfkeem un pahrlabot zil ne zil pahrat gruhtako stahwofli. Projektu, plahnu, schini indewē redsam pehdeja laika kreewijā, kas wiswairal fainmeezigā postā

schanahs jaunibā eeshj jaw agri zilwekā daschu flimibas graudinu, kas to agrai nahwei peewed.

—18.

Repatishkams atgodijums.

Kahda jaunkundse ar sawu faderinatu bruhsganu eht wafarinās weefnizā. Kahds kungs, kas turwumā sehj, wīnus apluhko, tad uszelahs, pee-ee klait un sata: „Wifbilinat, zeenijamā jaunkundse. Kā juhs, karstu supu ehdušchi, tuh-lit warat bhert aukstu alu? Juhsu skaisfo sobinu deht to newaru meerigi noslatitees, turklait, tā sinat, man ari drihjin teeftahs, kamehr par teem man naw wifš samafats.“

Repatishkamais atgahdinatajs bija sobu ahrtis.

Lihdsfelis pret plahpibu.

Kahds ahrtis tika pee kahdas kundses aifwehts, kuras plahpiba bij wifā pilsehtā pasihstama. Ahrtis nespehja ne wahrdū isrunat, jo kundse tam aifweht janzahs walodā.

„Parahdat man sawu mehli,“ ahrtis beidsot pawehleja.

Tas notifa, „Tā,“ wisch apmeerinats fazija, „nu turat sawu mehli til ilgi ahra, kamehr es ismekleschānu buhschu pabeidš.“

—18.

if Seemeku telegrafa-agenturas. Peterburga, 29. septembri. Si Tiflisa... Binau Keisarisko Majestatu sanemishana notita...

weeta, ka ta ishti komponeta preeksch leelata kora. Turpretim turpmakee konzerta numuri tika arweenu...

27 sehni un 43 meitenes, pawisam 130 behrni, un bahrinu pansionata 56 sehni un 29 meitenes, pawisam 85 behrni.

Jannakas finas. Nigas polizijmeister A. Wasowski kungu otr-been wakarā aistranga us Gaelewas gubernu...

Shpafschneel un iseweje: Ernst Plates. Atbildschais redaktor: Dr. phil. Arnold Plates.

Sludinajumi

Rig. Latw. Labdar. Beedriba

ar waldibas atmehejumu isrihos swebtdeen, 2. oktobri sch. g. 2 lotterijas islohejumu (weenu nabageem, utru skolai par labu)...

Weselibas masgafchanahs eestahde, Niga, Basnizas eela Nr. 18.

Wifas dseedinaschanas zaur uhdemi, masafcha, dseedinaschana zaur elektrizitati. Wifas dseedinaschanas zaur uhdemi, masafcha, dseedinaschana zaur elektrizitati...

Ahrstu konsultazija

leela Aleksandra eela Nr. 71, us Weleru eela stusra. Slimeetu peemefschana il dzenas. Birmeenas un jertuereenas no plst. 1-5...

Atbals kungs

teel lubgite, fanemt fawas bilbes, kuras las par Latw. III. wisp. dseer. swebtdeen woderu...

Diwas jaunās meitas

fas grahmata drulatawa mahjijufschas pee maschinas par lofshinu eeliejahm war peeteetes...

Behenu-meita

ar labahm lezibas shmeem war preekschtes Zornatalu, weza Jelgawas eela Nr. 36.

Dreimani

(sola darbā) dabon pee augstas algas tushin pastahwigu...

Ansas un meeschi

preeksch jukhu un putnu baribas, 1 rbl. puchā dabujami...

Wihnu muzas

kahpostu eetaifschana pcedahwa Louis Lundmann un beedr.

ahbetu koti.

A. Schweising, wadmatal un manu-faktur-preekschu pahrdotawa Jelgawa, Leelaja eela Nr. 14.

wadmatal (tushn), buftinas, pealeto stoffus, wilnainas un kofwilnas odeses drebdes, wilnainas, puowilnainas un kofwilnas dabmu-fleischu drebdes...

Pamahzidami wahedi

ar to wezaki faweeem behrneem eedob swebtus rakstus. Maksa 15 kap. Ernst Plates.

Jeniks krahjas

ar tuwadm war pahrdotahot zane weenahschu pahrdotahschanu...

Widsemes weza un janna

Manā grahmata un bilshu-drulatawa, burtu-leeuwē un Latweeschu grahmata pahrdotawa Niga, pee Petera basnizas dabujama:

Laika-grahmata

us 1889. gadu. Maksa: ne-eeeseta 5 rubli fintu gab., eeseta 10 kap. gab. — Laika-grahmata...

Ernst Plates. Dabujat un dabujamē pee bilshu un grahmata-drulatawa un burtu-leeuja Ernst Plates, Niga, pee Petera basnizas.

Teel pahrdota seme

libš 1000 defetinaim, pa dabahm — pee diwahm upitehm un pee dsefshjeia stanjijas, no Witefshas pilsetas 60 werstes.

Anglu girtsandeklis

zaur fawu pahrdotahschu dseedinaschanas eespehu pret reimatizma fahpeim wifas mesfu...

pūsmuischa

90 defetinu (270 pudru) leela, pee leelas apes, jankā weeta, labem tihreemem, ar danois un toti labahm plawahm, ganibahm...

Muischa

Kugas gubernā, ir fem labem notihgumeem isfentelama. Luwatalas finas schis awifes eespehija.

C. L. Schweinfurth

Riga, Zornatala, Dliwes eela Nr. 1/3.